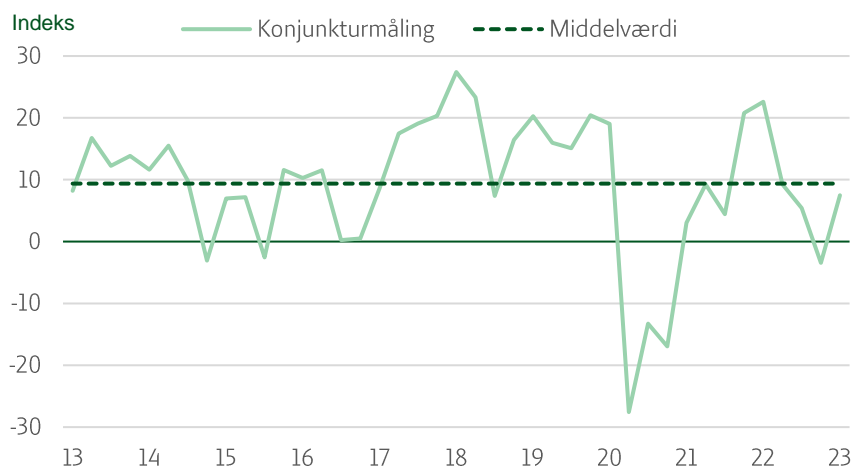

Positive forventninger til efterspørgsel fra udlandet og investeringer driver forsigtig optimisme blandt fødevarervirksomhederne

Samlet set ser fødevarervirksomhederne positivt på de kommende fire kvartaler. Det er især efterspørgslen fra eksportmarkederne samt positive forventninger til investeringer i ind- og udland, der trækker barometeret opad. Disse positive forventninger afspejler den økonomiske udvikling på vigtige eksportmarkeder, hvor især Tyskland og Kina, klarer sig bedre end forventet. Forventningerne til den indenlandske efterspørgsel og indtjeningen i Danmark er dog fortsat negative.

Fødevarervirksomhedernes negative forventninger til fremtiden fra 4. kvartal 2022 er vendt i 1. kvartal af 2023, jf. det samlede konjunkturbarometer på Figur 1.1. De parametre, der især er med til at trække det samlede barometer op er de positive forventninger til efterspørgslen fra udlandet samt investeringer i ind- og udland. Der er dog fortsat stor usikkerhed omkring udviklingen i den globale økonomi og barometeret ligger endnu under gennemsnittet for de seneste 10 år.

Figur 1.1
Konjunkturbarometer for fødevarervirksomhederne

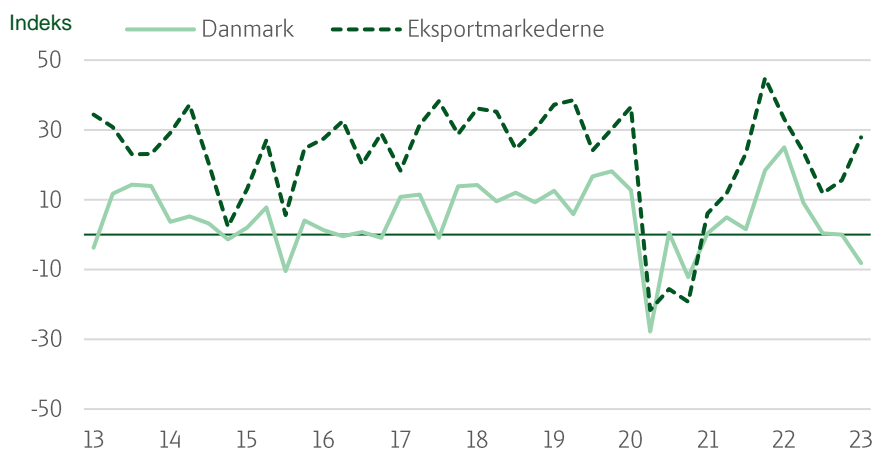
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Forværrede forventninger til den indenlandske efterspørgsel, men positive forventninger til eksportmarkederne

35 pct. af virksomhederne svarer, at man forventer negativ vækst i efterspørgslen efter varer på det danske marked. Samtidig forventer 44 pct. ingen ændring i efterspørgslen, mens de resterende 21 pct. forventer positiv vækst i efterspørgslen herhjemme. Dermed fortsætter barometeret nedad fra sidste måling, jf. Figur 1.2. Flest af de virksomheder, der forventer negativ vækst i efterspørgslen i Danmark forventer dog en negativ vækst på mindre end 10 pct. i forhold til samme periode sidste år. Virksomhedernes forventninger til udvikling i selvsamme efterspørgsel på eksportmarkederne er

en del mere positive. Her er det hele 58 pct. af fødevarevirksomhederne fra målingen, som forventer positiv vækst i efterspørgslen, mens 41 pct. forventer omtrent ingen ændring i væksten, og 2 pct. forventer negativ vækst. Disse positive forventninger vender kurven for efterspørgslen fra eksportmarkederne fra indeks 12 til 28 på Figur 1.2.

Figur 1.2
Forventninger til efterspørgslen i Danmark og udlandet

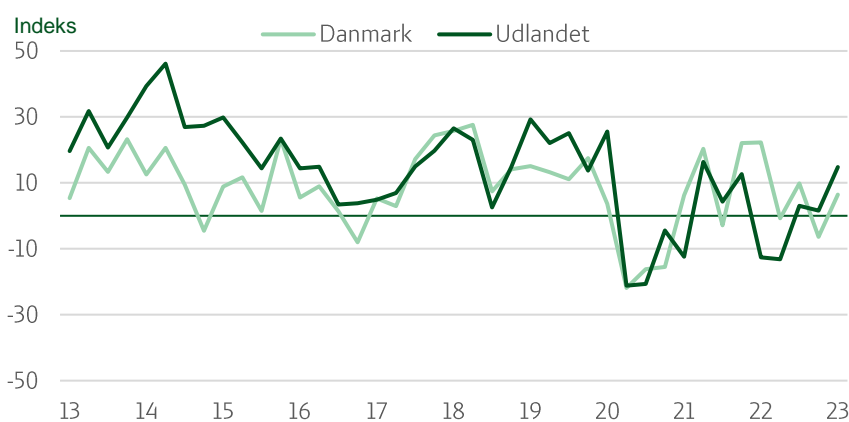

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Positive forventninger til egenproduktionen

Fødevarevirksomhederne har positive forventninger til fremtiden, når det kommer til egenproduktion i Danmark og udlandet. Omtrent 29 pct. af virksomhederne svarer, at de forventer op til eller mere end 10 pct. vækst i egenproduktionen i Danmark, mens 55 pct. svarer, at de forventer en uændret produktionsmængde. En del af efterspørgslen fra udlandet imødekommes af varer produceret i Danmark. Omtrent 16 pct. af de deltagende i målingen forventer negativ vækst i produktionen. Disse forventninger rykker barometeret for den indenlandske egenproduktion op over nul, jf. Figur 1.3.

Figur 1.3
Forventninger til egenproduktion i Danmark og udlandet

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

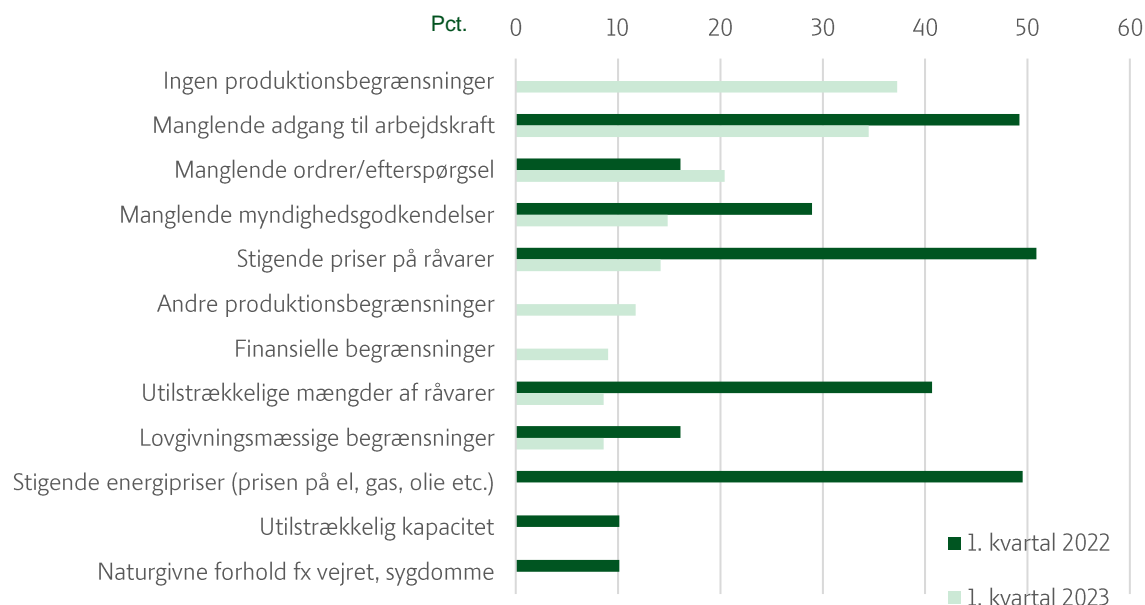
Når det kommer til egenproduktionen i udlandet svarer 63 pct. af fødevarervirksomhederne, at de forventer op imod 10 pct. positiv vækst sammenlignet med samme periode sidste år. Samtidig svarer en tredjedel, at de forventer op imod 10 pct. negativ vækst i egenproduktionen i udlandet. De sidste par kvartaler har forventningerne til egenproduktionen været højest i indland, men med denne måling er forventningerne mere positive til egenproduktionen i udlandet for andet kvartal i træk.

Produktionsbegrænsninger

Lige under 40 pct. af de deltagende fødevarervirksomheder svarer, at de ingen produktionsbegrænsninger oplever lige nu. Dette er meget forskelligt fra første kvartal i 2022, hvor ingen svarede, at de ingen produktionsbegrænsninger havde, jf. Figur 1.4. Dengang så vi, at stigende energi- og råvarepriser samt mangel på arbejdskraft, var nogle af de begrænsninger som vægtede tungest. Justeringen i forventningerne afspejler, at vinteren har været mild og at forsyningsproblemer vedrørende energi derfor har været mindre end forventet. Prisen på landbrugsråvarer er ligeledes faldet og prisen på hvede er tilbage på samme niveau som før krigen i Ukraine.

Vi er nu tilbage i en situation, hvor manglende adgang til arbejdskraft er det som flest af fødevarervirksomhederne angiver som en væsentlig produktionsbegrænsning, jf. Figur 1.4. Der er således indikationer af et stemningsskift blandt fødevarervirksomhederne og tegn på en kommende normalisering efter usikre tider som følge af krigen i Ukraine.

Figur 1.4
Produktionsbegrænsninger

Anm.: Der spørges til, hvilke produktionsbegrænsninger virksomheden oplever som de største lige nu med mulighed for at vælge flere svar. Figuren angiver således hvor stor en andel af virksomhederne, som har besvaret undersøgelsen, der har valgt de respektive svarmuligheder.

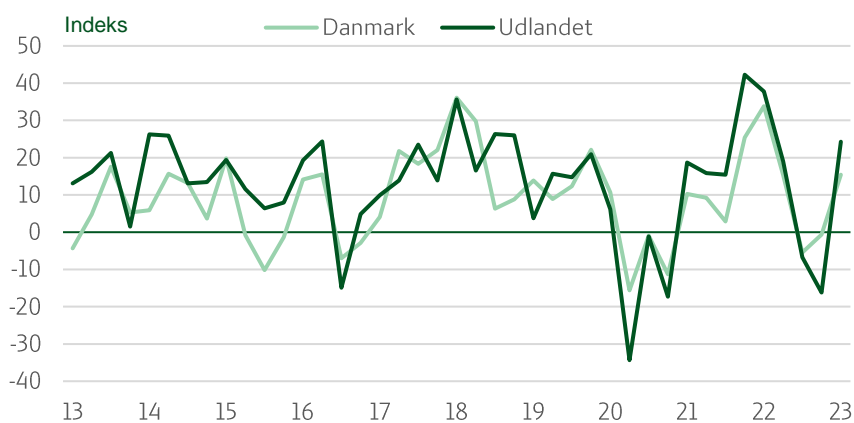
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Forventningerne til investeringer er positive for første gang siden 2. kvartal 2022

27 pct. af virksomhederne har svaret, at de forventer positiv vækst i investeringerne i Danmark, mens 54 pct. af dem forventer omtrent samme vækst og 18 forventer negativ vækst. Fødevarervirksomhedernes forventninger til deres investeringer i Danmark er

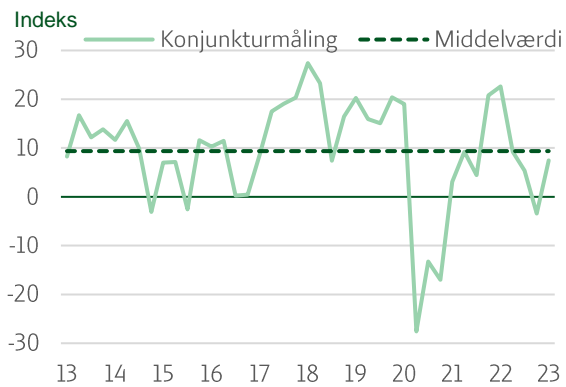
altså positive i en sådan grad, at kurverne vender markant ift. konjunkturmålingen i sidste kvartal, jf. Figur 1.5. Fødevareraktiviteternes positive forventninger til investeringer kan afspejle, at 2022 i nogle sektorer (særligt mælk og landbrugsafgrøder) har oplevet større efterspørgsel end udbuddet har kunne levere med stigende priser til følge.

Figur 1.5
Forventninger til investeringer i Danmark og udlandet

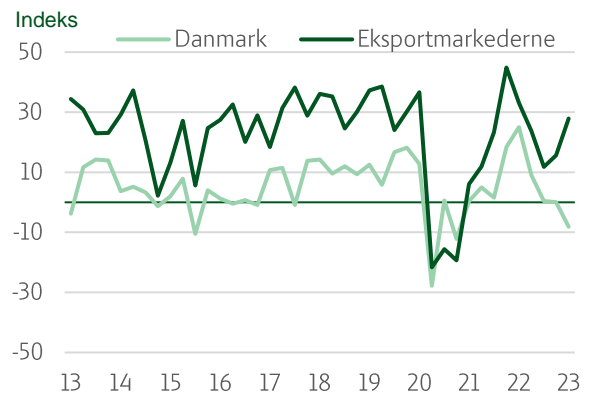

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

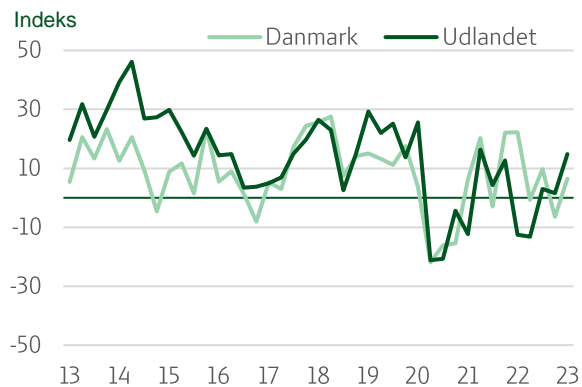
Figur 2.6
Konjunkturbarometer for fødevarer virksomheder

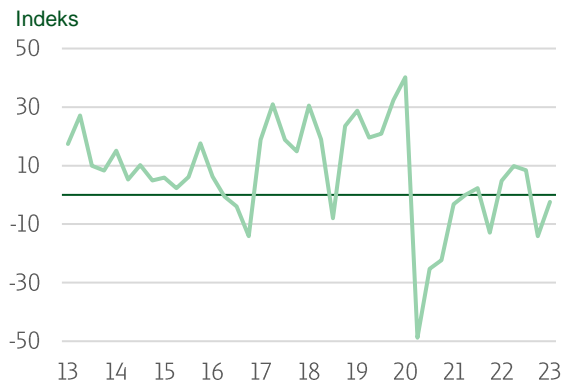
Figur 2.2
Forventninger til efterspørgsel i Danmark og udlandet

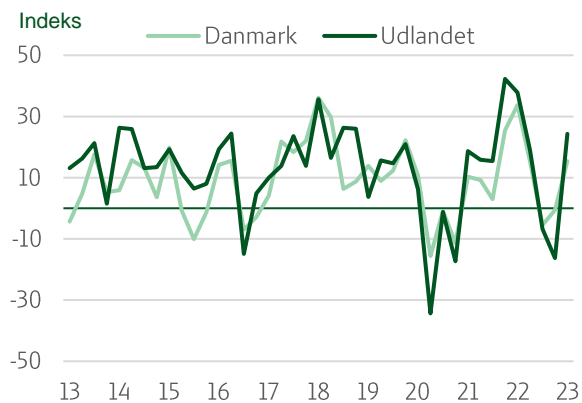
Figur 2.3
Forventninger til produktion i Danmark og udlandet

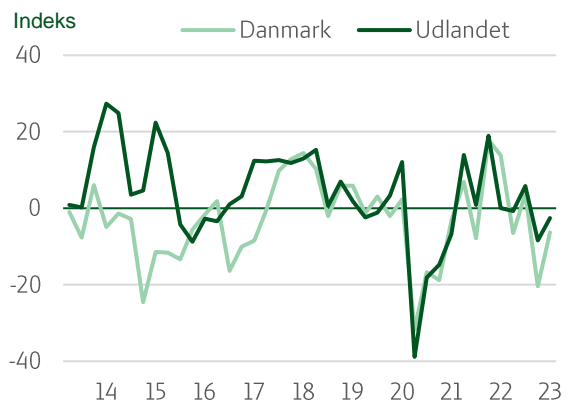
Figur 2.4
Forventninger til indtjening i Danmark

Figur 2.5
Forventninger til investeringer i Danmark og udlandet

Figur 2.6
Forventninger til beskæftigelsen i Danmark og udlandet

Konjunkturbarometerets metode

Landbrug & Fødevarer gennemfører fire gange årligt en konjunkturmåling blandt Landbrug & Fødevarers medlemsvirksomheder. Der foretages to separate målinger, én blandt de fødevarerproducerende virksomheder og én blandt de agroindustrielle virksomheder.

Nærværende måling er foretaget blandt fødevareraktiviteterne og dækker perioden fra 7. februar til 21. februar. Fødevareraktiviteterne omfatter virksomheder inden for primærlandbrug og fødevarerindustrien. Målingen foretages via spørgeskema blandt 85 fødevareraktiviteter, hvoraf 23 har svaret i denne måling.

Landbrug & Fødevarers konjunkturbarometer måler virksomhedernes forventninger til de kommende fire kvartaler ift. den samme periode året før. Barometret kan svinge fra -100 til 100, hvor 0 angiver en uændret forventning ift. året før. Analysen måler på en række relevante parametre i forhold til de aktuelle konjunkturer. Parametrene, der betragtes, er virksomhedernes forventninger til produktion, efterspørgsel, indtjening, beskæftigelse og investeringer. Derudover spørges der til, hvilke produktionsbegrænsninger virksomhederne oplever som de største på tidspunktet for besvarelsen.

Konjunkturbarometeret er beregnet ved at vægte seks indeks for forventningerne til hhv. produktionen, resultatet, beskæftigelsen og investeringer i Danmark, samt den indenlandske efterspørgsel og efterspørgslen fra udlandet. De seks indeks er vægtet med 1/6 til hhv. produktion, resultat, beskæftigelse og investeringer, 1/9 til efterspørgsel fra Danmark og 2/9 til efterspørgslen fra udlandet.

Resultaterne af konjunkturmålingen er desuden blevet vægtet på baggrund af virksomhedernes omsætning.

Redaktionen er afsluttet d. 7. marts 2023.